UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

R. P. Iosephi Speranzæ, Congregationis Oratorii Fanensis Presbyteri, Scripturæ Selectæ

Speranza, Giuseppe

Coloniæ Agrippinæ, 1659

34. Quòd qui verè accedunt ad servitutem Dei, magis quàm alij tentantur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-44265

Visual Library

ſa. De naribus ejus procedit fumus, ſicut ollæ ſuccenſæ, atque ferventis. Halitus ejus prunas ardere facit, & flamma de ore ejus egreditur. In collo ejus morabitur fortitudo, & faciem ejus præcedit egeſtas, vel Græcè. *Coram eo* (dic, eâ) *currit perditio. Membra carnium ejus cohærentia ſibi. Mittet contra eum fulmina*, vel *effundet in eum flumina* (voluptatum.)

Græc. Alij.

Ob id ſolenne ſemper fuit Sanctis omnibus occaſiones pro poſſe devitare, ſícque fortes perſiſtebant ab occaſione remoti. Ut fortis Samſon, donec ab occaſione remotus abfuit! Cúmque *veniſſent ad vineas*, ne vineam ingrederetur, néve in occaſionem aliquid à vinea accipiendi ſe ſe Nazaræus immitteret, ſtetit, ut indicant Septuag. *Et venit usque ad vineam. Tunc apparuit catulus leonis ſævus, & rugiens, & occurrit ei, & dilaceravit leonem*: magis nimirùm timuit appropinquare vineæ, quàm leoni obviam ire.

Occaſiones quoad fugit Samſon, fortis fuit. Iud. 14. Septuag.

Sic, ſic Deus adjuvat illos, qui quantùm poſſunt, occaſiones devitant: ut ſuo eos deſtituit auxilio, hoc eſt, elabi ſinit, qui temerè in occaſiones proruunt. Sic veluti à naufragio præſervavit Joſephum, non præſervavit Samſonem: quemadmodùm à tempeſtate liberavit Apoſtolos, non liberavit Jonam.

O quanti refert, Fratres, in occaſionem non ſe ſe immittere, ſed potiùs mitti! Miſſus ille in Vitis Patrum ad poſſeſſionem quandam timebat ire, ne ſcandalizaretur. Cui ſenex: Vade, & crede in Deum patrum meorum, quia proteget te ab omni tentatione. Et facta oratione, dimiſit eum. Venit autem Frater in poſſeſſionem, & requiſivit, ubi maneret miniſter ille, qui parabat neceſſaria ſeni, & invenit hoſpitium ejus. Contigit autem eum cum ſuis omnibus ad memoriam parentum ſuorum extra poſſeſſionem venire, excepta una filia ejus. Quæ cùm pulſantem Fratrem illum audiſſet, venit ad oſtium, & aperuit ei, & cùm ille interrogaret eam de patre ſuo, illa hortata eſt eum, ut intraret hoſpitium, ſimul etiam & trahebat eum, ille verò non acquieſcebat. Sed cùm diu eum traheret, prævaluit introducere eum ad ſe, & complexa eſt eum, & cœpit eum illectare ad commixtionem corporis ſui. Ille autem videns ſe trahi ad luxuriam, & cogitationibus confundi, ingemiſcens clamavit ad Deum, dicens: Domine, propter orationes Patris mei libera me in iſta hora. Et cùm hoc dixiſſet, ſubitò inventus eſt ad flumen, pergens ad Monaſterium, & reverſus eſt illæſus ad Abbatem ſuum. Videtis, quantùm Deus adjuvet eos, qui non ſeſe in occaſiones immittunt, & quantùm interſit inter tentare ſe ipſum, & tentari?

In Vit. Pat. p. 2. l. de obed n. 4. Occaſiones fugiens à Deo ſervatur.

Chriſti Servatoris noſtri tentationes ex invidiâ tentatoris fuerunt, quòd nimirùm in virtutum exercitio eum tentator videret, & hæ ad bonum lucrum, & coronam ordinantur. Aliæ ex occaſione ſuboriuntur, quòd ſe quiſquam in occaſionem immittat, dona Dei non æſtimet, in ſe confidat: & hæ ad lapſum tentationes ſunt, ut fuit tentatio Evæ. Fugiendæ itaque occaſiones, ut tentationes vincantur.

Matth. 4.

Quòd qui verè accedunt ad ſervitutem Dei, magis quàm alii tentantur.

PUNCTUM XXXIV.

Fili, accedens ad ſervitutem Dei, ſta in juſtitia, & timore, & præpara animam tuam ad tentationem. Quantò enim quis magis vult mundum fugere, inquit Hugo Cardin. & ad Deum accedere, tantò acriùs, & ſubtiliùs inſurgit Diabolus contra eum.

Eccl. 2. Hug. Card. ib.

Tunc Ieſus ductus eſt in deſertum à Spiritu, ut tentaretur à Diabolo. Chryſoſt. apud D. Thom. in Caten. Tunc ſcilicet, quando Pater clamavit de cælo: *Hic eſt Filius meus dilectus.* Quiſquis ergò (ſubdit Chryſoſt.) poſt Baptiſmum majores ſuſtines tentationes, non turberis: Etenim propter hoc accepiſti arma, ut non vaces, ſed prælieris. Ideò autem tentationem à te

Matth. 4. Chryſ. apud D. Thom. in Caten. Tentationum variæ cauſa.

Deus

Deus non prohibet, primo quidem, ut diſcas, quoniam multò factus es fortior, deinde ut magnitudine donorum non extollaris, tertiò ut Diabolus experientia cognoſcat, quòd perfectè ab eo abſceſſiſti: quartò ut per hoc fortior reddaris: quintò ut crediti tibi theſauri ſignum accipias; neque enim Diabolus superveniret tibi ad tentandum, niſi te in majori honore evectum videret. Hilar. In ſanctitate enim maximè Diaboli tentamenta graſſantur, quia victoria ei eſt magis optata de Sanctis. Sitim nimirùm inextinguibilem habet non turbidi Nili, ſed aquæ limpidæ, & cryſtallinæ, fluvii Jordanis. *Abſorbebit fluvium, & non mirabitur, & habet fiduciam, quòd influat Iordanis in os ejus.*

Dæmon ſanctis infenſior.

Iob. 40.

Greg. ibid.
Dæmon cur bovi comparatus.

Gregor. ad illud, *Fœnum quaſi bos comedet.* Cur, inquit, Behemoth iſte non equo, ſed bovi comparatur? Reſpondet: Equi fœnum quamlibet ſordidum comedunt, aquam verò nonniſi mundam bibunt. Boves autem aquam quamlibet ſordidam bibunt; ſed fœno nonniſi mundo veſcuntur. Quid eſt ergo, quòd bovi, qui mundo pabulo paſcitur, Behemoth iſte comparatur, niſi hoc, quòd de iſto antiquo hoſte per Prophetam alium dicitur: *Eſca ejus electa?* Neque enim ſe eos gaudet rapere, quos pravis, ac ſordidis actionibus implicatos in imis ſecum reſpicit voluntariè jacere. Fœnum ergo comedere ſicut bos, appetit: quia ſuggeſtionis ſuæ dente conterere mundam vitam ſpiritualium quærit.

1 Reg. 7.
Mendoza ib.

Perpulchrè idem met Gregor. obſervat, quòd ubi primùm Hebræi convenerunt *in Maſphat*, quod eſt Hebr. *ſpeculatio*, vel *judicium*, (apto pœnitentiæ loco) & ubi præterita abjuraverunt flagitia, obortiſque lacrymis diluerunt, Philiſthinorum, Tyriorúmque exercitus ſenſerunt oppugnatores. Ablatis, inquit, Diis alienis, peracto jejunio, exhibita à Prædicatore cenſura examinis, ad Iſraël Philiſthinorum Principes aſcendunt: quia cùm altiori vita proficimus, maligni Spiritus, qui ſemper benè agentibus invident, nobis infeſtiores ſunt.

Bern. de conv. ad Cler. c. 18.

Bernhard, de converſione ad Clericos: Quotidianis diſcimus experimentis, eos, qui converti ad Deum deliberant, tentari acriùs à concupiſcentia carnis, & urgeri graviùs in operibus luti, & laterum, qui Ægypto egredi, & Pharaonis imperium effugere moliuntur.

Exod. 17.
Aug. ſerm. 93. de temp.
Iſraelitæ ſimul & de petrâ bibere, & pugnare cum Amalecitis cæpit. Quo myſterio?

Expendit etiam Auguſt. quòd ſtatim ac filii Iſraël ad petram Horeb admoverunt ora, hoſtes habuerunt Amalecitas. Bibit, inquit, de petra populus, & ſtatim bellum iniit contra Amalec. Videte, Fratres, quia poſteaquàm quiſque de petra biberit, id eſt, Chriſti Sacramenta ſuſceperit, neceſſe eſt illi ad pugnandum procedere. Tamdiu enim aliquis Diabolum contra ſe pugnantem non ſentiet, quamdiu opera illius exercere voluerit. Qui verò illum reliquerit, & de petra bibens, Chriſtum ſequi elegerit, neceſſe eſt, ut illum patiatur infeſtum.

Et reverà infernalis hoſtis bellum commovet adversùs regeneratos, & in eum præcipuè vires exerit, qui præ aliis deſiderio perfectionis, ac ſanctitatis fulget, in hunc ſuos dirigit ictus, contra hunc ipſum Infernum commovet. *Non pugnabitis contra minorem, aut majorem quenquam, niſi contra Regem Iſraël,* &c. *& impetu facto pugnabant contra eum.*

Chryſ. lib. 1. de compun. cordis.
Dæmon in ſanctos efferatior.

Miraris, inquit ad Stargirium Chryſ. cur non aureà potiùs, cùm viveres in deliciis, excelsáque, illa pompa, & ſeculi gloria ſtipatus incederes, ſed nunc potiſſimùm, quando abjeciſti illa omnia, ac te ipſum totum Deo devoviſti, adeò moleſtas ſuſtines tentationes? Deſine mirari, ô amice Stargiri: Nam diverſitas tui ſtatus, & tuæ vitæ tibi mutavit inimicum. Hactenus non te vidit aliis diſſimilem, nunc cùm te videat regio amictu ornatum, & Chriſti virtutibus decoratum, perſequitur.

Ezech. 4.
D. Gregor. hom. 12. in Ezech.

Ad Ezechielem ait Dominus: *Et tu, fili hominis, ſume tibi laterem, & deſcribes in eo civitatem Jeruſalem, & ordinabis adversùs eam obſidionem.* Ubi Greg. Quaſi in latere deſcripta eſt Jeruſalem, cùm terrena mens cœperit, quæ ſint illa interna pacis gaudia, verè cognoſcere, & ad conſpiciendam gloriam Patriæ cæleſtis anhelare. Quaſi Jeruſalem deſcribitur, quando

mens, quæ priùs terrena ſapuerat, per amorem jam ad contemplandam gloriam cœli elevatur; ſed mox ut ipſa amare cœperit cæleſtia, antiquus ille adverſarius, qui de cælo lapſus eſt, invidet, & inſidiari ampliùs incipit, & acriores, quàm conſueverat, tentationes admovet: ideò depictâ jam civitate Jeruſalem, circa eam obſidionem deſcribit, &c.

Cant. 8.

Statim ac aliquis Deo ſe tradit, hoſtes experitur. *Ego quaſi murus*, (dicebat anima, quæ totam ſe Deo dederat) *& ubera mea, quaſi turris ex quo facta ſum coram eo quaſi pacem reperiens*, ſubitò infernales hoſtes adverſùm me inſurrexit. Antequàm hanc ſpiritualem pacem perquirerem; antequam in me ipſa Jeruſalem deſcriberem, nullæ pugnæ: nunc *intus pugnæ, foris timores*, &c.

Ibidem.

Si murus eſt, ædificemus ſuper eum propugnacula argentea, ſi oſtium eſt, compingamus illud tabulis cedrinis. q.d. Si jam cœpit tentationibus obſiſtere, ſi cœpit ſenſus cuſtodire, & claudere, *Si murus eſt, ſi oſtium eſt*, novas munitiones addamus, *ædificemus propugnacula*, quia Infernus in eam armabitur: *compingamus tabulis cedrinis*, imputreſcibilibus, ne per rimulam hoſtis ingrediatur.

D. Hier. ad Euſt. virg.
Habac. 1.

D. Hieronym. ad Euſtoch. virginem: Onuſta, inquit, incedis auro, latro tibi vitandus eſt. Item: Nō quærit Diabolus homines infideles, de Eccleſia Chriſti rapere feſtinat. *Eſca ejus*, ſecundùm Habacuc, *electa* ſunt. Job ſubvertere cupit, & devorato Juda ad cribrandos Apoſtolos expetit poteſtatem.

Iob. 41.

Parvi æſtimat peccatores, quos jam quieto jure poſſidet, ſed oculos conjicit in eos, qui è manibus ejus jam effugerunt, ut denuò *ſacrificent reti ſuo: omne ſublime videt, & ipſe eſt Rex ſuper omnes filios ſuperbiæ.* Similis Pharaoni, qui non contentus uti in operibus luti Ægyptiis, gloriabatur ſe in iiſdē operibus totius Iſraël nobilitate abuti.

Dan. 3.
D. Chryſ. hom. 4. ad pop.

Sic Regi Nabuchodonoſor parum erat à Babyloniciis adorari, ſi ab illis ſanctiſſimis pueris non adoraretur; qui ideò, ut notat Chryſ. ea fecit inſtrumenta pulſari, ut eo ſono permoverentur, arte reverà, verſutiáque tentatoris.

Exod. 15.

Quanto verò conatu eos inſequitur, qui ab Ægypto exierunt? *Perſequar, & comprehendam*, inquit Pharao, *dividam ſpolia*, &c. Inſequitur cum toto exercitu, &c.

De occultis tentationibus.

PVNCTVM XXXV.

Gen. 3.
Hebr.

Sed & ſerpens erat callidior cunctis animantibus. Ex Hebr. *Sed & ſerpens erat in multas ſpiras, & gyros complicatus, & involutus.*

Iob. 41.
Hebr.
Dæmon in omnes formas ſe vertit, ut decipiat.

Quis revelabit faciem indumenti ejus? Figura Hypallage; hoc eſt, indumentum faciei ejus, quis tentatoris mentitas formas deteget? Idcircò *Behemot* dicitur, hoc eſt *Beſtiæ*, in plurali, *Leviathan*, id eſt, *monſtrum marinum, tigris, ſerpens, avis*, &c. quia, ut homines beſtiales, quos poſſidet, non amittat, & ut beſtiarum voluptates eis exhibeat, in omnes ſe ſe beſtias transmutat, ſerpit humi, natat ſub aquis, volat, &c. ut diverſorum ſtatuum homines decipiat. Nec his contentus figuris, adhuc inuſitatiores induit: in ipſa (quis putaret?) elementa ſe transformat.

Iob. 2.
Sept.
Orig.
Olymp.
In ipſa adeò elementa ſe transformat.
Chryſ.
Hieron.
Gregor.
Auguſt. ſolil. c. 17.

Patet in tentationibus Job. Primùm *Irruerunt Sabæi, tulerúntque ei omnia* Sept. *Irruerunt prædones.* Quinam hi prædones fuerunt? Ait Orig. & Olymp. fuiſſe Dæmones ſub forma prædonum. Mox ignis de cælo *Oves, pueróſque conſumpſit.* Ecce, ait Chryſoſt. quomodo ſeſe in ignem effingit. Deinde turbo, ventúſque irruens, &c. S. Hieronym. & S. Gregor. ajunt inventum ſimiliter ſe transformaſſe. Sic nulla eſt forma, nulláque figura, in quam perfidus, ac deceptor ſeſe non transfiguret. Nunc hîc, nunc illic, nunc agnum, nunc lupum, nunc tenebras, nunc lucem in ſe oſtendit, & ſingulis quibuslibet qualitatibus, locis, & temporibus ſecundùm varias rerum mutationes, varias exhibet tentationes: nam ut triſtes decipiat, tri-

ſtatur